

TBC pľúc – najrozšírenejšie infekčné ochorenie u nás a vo svete

Prof. MUDr. Eva Rozborilová, CSc.

„Tuberkulóza

- globálna hrozba pre celý svet,
ktorá vyžaduje zvýšenú
ostražitosť a pohotovosť
všetkých “**

Global Task Force On XDR-TB

(WHO, 9.10.2006)

Základné fakty o TBC

Odhaduje sa, že medzi rokmi 2000-2020 sa nakazí d'alšia miliarda ľudí

– ochorie 200 miliónov ľudí

– 35 miliónov ľudí zomrie na TBC

ak sa nepodarí zlepšiť zdravotnú starostlivosť

Hlavný zámer národných programov

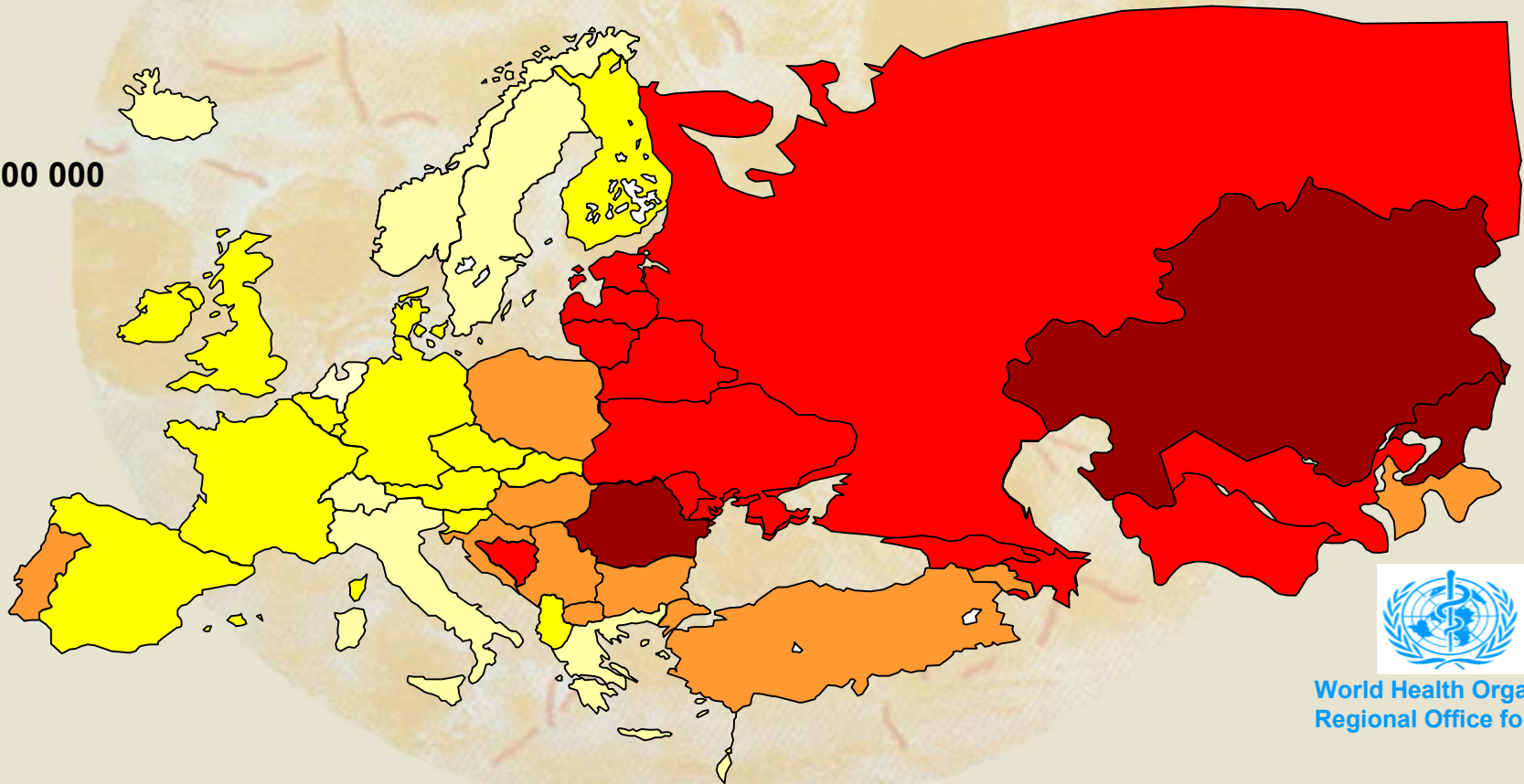
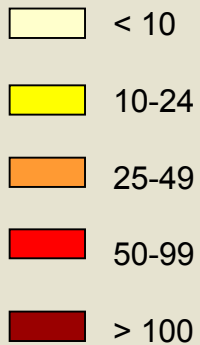
- **detekovať a liečiť tuberkulóznú infekciu**
- **identifikovať latentnú tuberkulóznú infekciu (vyšetrenie kontaktov, imunosuprimovaných, HIV pozitívnych a rizikových skupín obyvateľstva)**

Rozdelenie krajín podľa výskytu TBC

Skupina 1	Skupina 2	Skupina 3
Vysoký výskyt tbc	Stredný výskyt tbc	Nízky výskyt tbc
<i>5 prioritných krajín:</i> Ruská federácia, Ukrajina, Rumunsko, Uzbekistan, Kazachstan <i>Ostatných 11 krajín:</i> Tadžikistan, Bielorusko, Kirgizsko, Azerbajdžansko, Moldavská republika, Litva, Turkménsko, Arménsko, Estónsko	Turecko, Poľsko, Španielsko, Portugalsko, Juhoslávia, Maďarsko, Bulharsko, Bosna a Hercegovina, Kréta, Macedónsko, Albánsko	Nemecko, Francúzsko, Veľká Británia, Taliansko, Grécko, Česká republika, Belgicko, Holandsko, Slovensko, Rakúsko, Švajčiarsko, Nemecko, Izrael, Fínsko, Írsko, Slovinsko, Švédsko, Nórsko, Luxembursko, Malta, Andorra, Island, San Marino, Monako

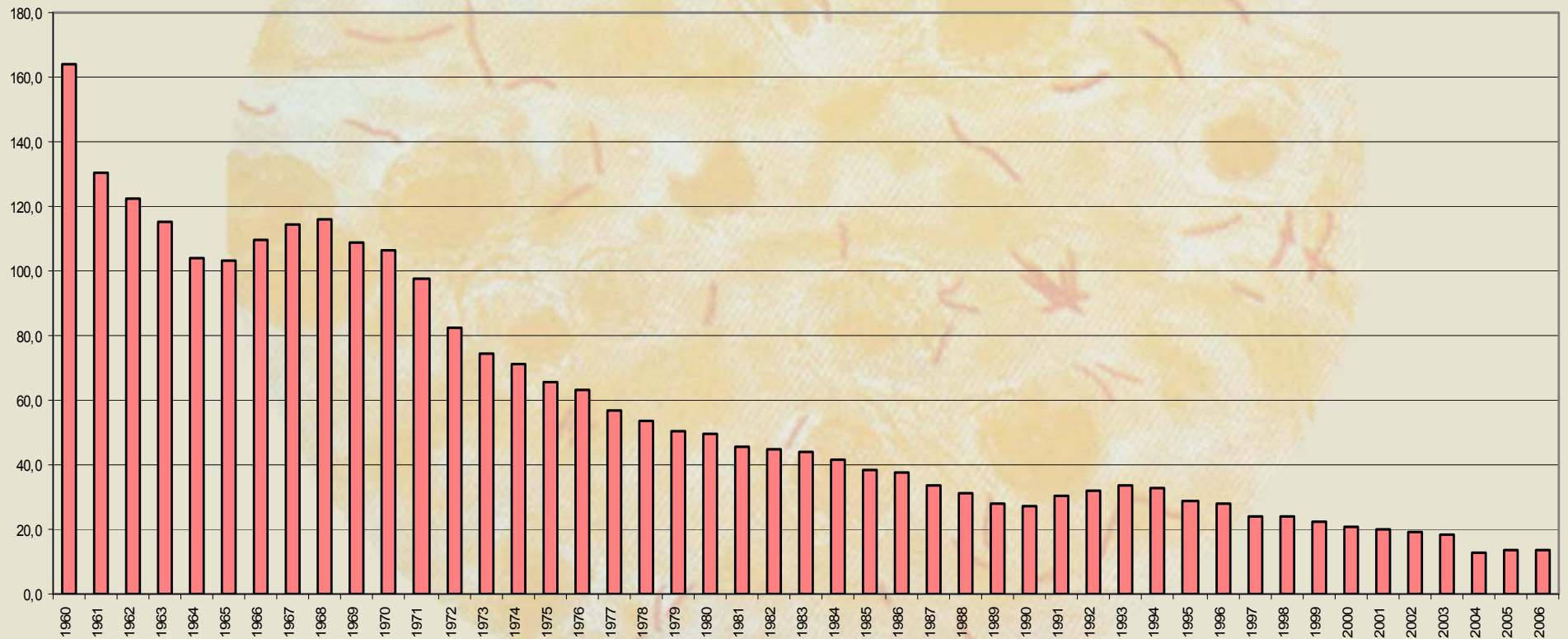
Incidenca TBC 2005

TB prípady/100 000

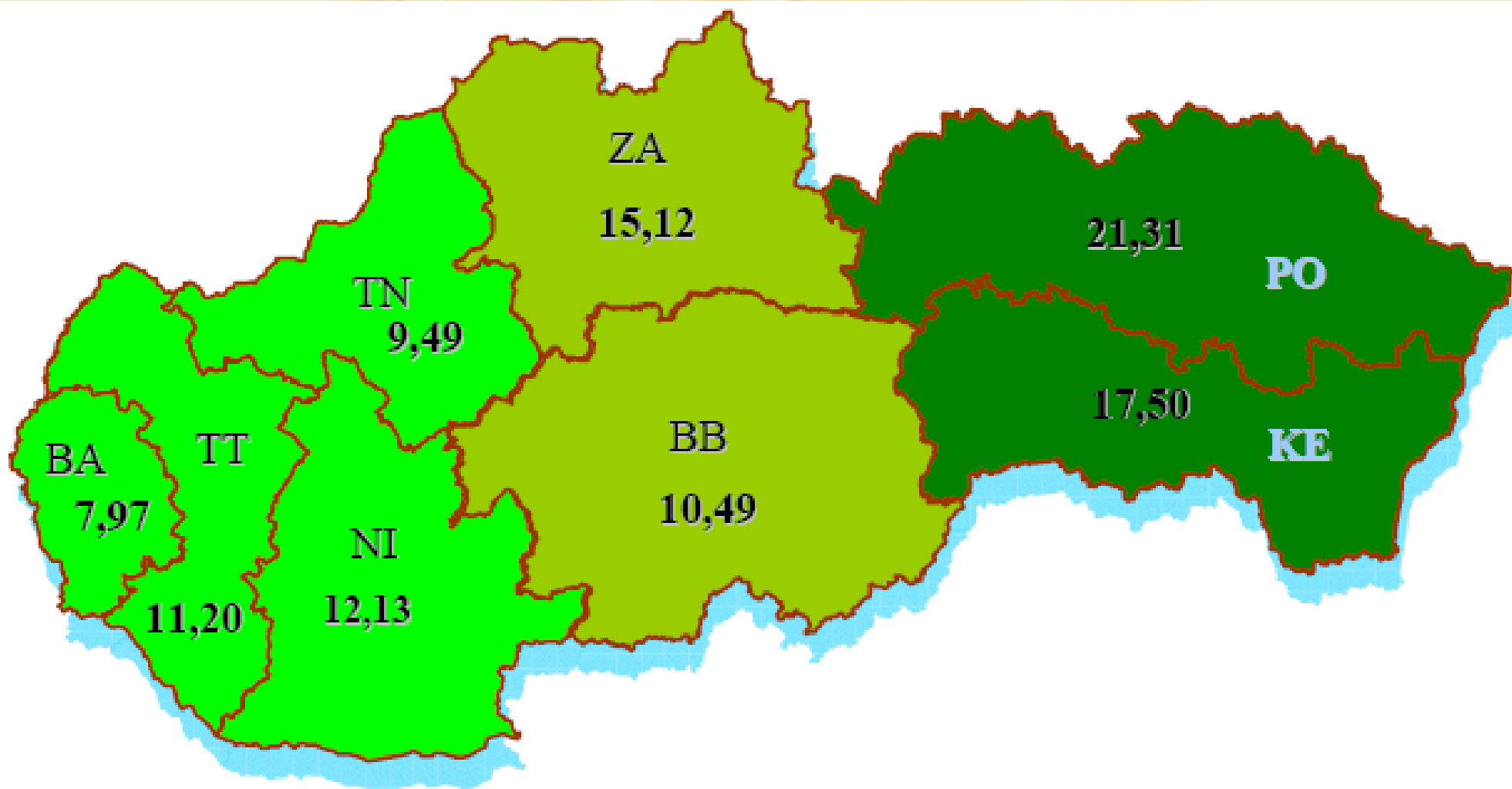

World Health Organization
Regional Office for Europe

Incidenca TBC na Slovensku v rokih 1960-2006

Incidenca TBC na Slovensku v r. 2006 podl'a krajev

Multirezistentná tuberkulóza na Slovensku 2006

- výskyt multirezistentnej tuberkulózy - pod 5%
- v r. 2006 - z 732 prípadov tbc 11 pacientov infikovaných multirezistentnými kmeňmi

MDR	11 pacientov	
primárna	5	40 %
akvirovaná	6	60 %
Výsledky liečby		
debacilizovaní	6	
nedebacilizovaní	5	

TBC 1996-2006 Rómovia

Rok	Spolu TBC	Rómovia	% z TBC	Deti všetky	Rómske deti	% z detskej TBC
1996	1498	126	8,4	46	20	43,5
1997	1296	90	6,9	27	4	14,8
1998	1281	133	10,4	38	18	47,4
1999	1218	102	8,4	21	4	19,0
2000	1111	91	8,2	15	7	46,7
2001	1079	102	9,5	22	9	40,9
2002	1055	125	11,8	19	5	26,3
2003	990	123	12,4	18	13	72,2
2004	705	87	12,2	19	13	68,4
2005	743	103	13,8	21	14	66,6
2006	732	88	12,0	23	13	56,5

HIV a TBC na Slovensku

Počet HIV pozit.: 196 pacientov:

–2005 1 pacient

–2003 1 pacientka

–1998 1 pacient

–1997 1 pacient

–ostatné roky 0 pacientov

TBC vo väzení na Slovensku

- 2003 18 prípadov
- 2004 22 prípadov
- 2005 23 prípadov
- 2006 21 prípadov

- Úmrtia na TBC 0 prípadov
- Lieková rezistencia 0 prípadov

Vakcinácia

- Novorodenci od 4. dňa do 6. týždňa života - na novorodeneckých oddeleniach. Kontrola reakcie v mieste očkovania v 3. mesiaci
- V ambulancii pediatra. Deti s nevytvorenou lokálnou reakciou vo veku 18-24 mesiacov sa posielajú do ambulancie TaPCH - v prípade, že majú tuberkulínový test negatívny, zopakuje sa očkovanie
- Deti v 11. roku života - v ambulancii TaPCH - tuberkulínový test - ak je negatívny, dieťa sa preočkuje

V súčasnosti diagnostický postup zahŕňa:

- **anamnézu a klinické vyšetrenie**
- **röntgenologické vyšetrenie hrudníka**
- **mikrobiologické, histologické a molekulárne genetické vyšetrenie**
- **tuberkulínový kožný test**
- **vyšetrenie sekrécie IFN- γ**

Indikácia vyšetrenia IGRA

- **Diferenciálna diagnostika abacilárnej TBC**
- **Diagnostika LTBI (kontakty)**
- **Vyšetrenie rizikových skupín pre TBC**
- **Vyšetovanie pacientov liečených anti-TNF α (v spolupráci s reumatológom, dermatológom a gastroenterológom)**

C a v e!

- **Každý pacient pred začatím biologickej liečby musí byť vyšetrený pneumológom za účelom vylúčenia latentnej tuberkulózne infekcie, inaktívnej alebo aktívnej tuberkulózy**

Záver

- Navzdory nepriaznivému celosvetovému epidemiologickému trendu a prognózam na Slovensku pokračuje pokles výskytu TBC.
- Slovensko sa zaradilo medzi krajiny s nízkym výskytom TBC.
- Napriek týmto skutočnostiam TBC ostáva celosvetovou hrozbou a globalizácia zvyšuje riziká importu, a to najmä epidemiologicky závažných foriem (MDR).
- Nesmieme preto poľaviť v depistáži a kontrole liečby TBC!